

KRÓNIKA

DOMOKOS GYÖRGY

A CASTRUM BENE EGYESÜLET 5. VÁNDORGYŰLÉSE

Simontornya, 1995. június 2–4.

Minden történész számára fontos, hogy a lehető legtöbb ismerettel rendelkezzen a társtudományok eredményeiről. Úgy vélem, e megállapítás fokozottan igaz a XVI. századdal, illetve az azt megelőző korszakokkal foglalkozó kutatókra. Ezért tehát nagy örömmel vettem részt a főként régész-művészettörténész jellegű Castrum Bene Egyesület által *Várak a középkor végén, 1490–1600* címmel, ez év június 2–4. között, Simontornyán megrendezett, immár ötödik vándorgyűlésén. A helyszín kiválasztásában lényeges szerepet játszott, hogy a Simontornyai Vármúzeum idén ünnepli fennállásának 20. évfordulóját.

A Castrum Bene Egyesület névadója a Mátrában található Benevár, ahol, s amelynek közelében az egyesület első közgyűlését tartotta. Az eddigi rendezvényeken a korai, illetve a virágzó középkor várai adták az előadások témáit, melyekből eddig két kötet született. Remélhetőleg e hasznos sorozat nem szakad meg. Az Egyesület tagságának többségét régészek, „műemlékesek” alkotják, de az alapítók szándéka szerint minden, a várak iránti érdeklődő kutató csatlakozhat.

Az ötödik vándorgyűlés első napjának legfontosabb eseményét a simontornyai vár megtekintése jelentette. A műemléki helyreállítást korábban irányító *Horler Miklós* távolléte miatt *Feld István* régész vállalta magára a sok tekintetben egyedülálló, egyik legépebb állapotban ránk maradt síkvidéki erődítmény bemutatását. Ennek során megismerkedhettünk a vár történetével, tulajdonságaival, építészeti korszakaival. Az előadó nagy hangsúlyt helyezett a műemléki helyreállítás problémáira, jelelül arra, hogy miként és milyen mértékben lehet és szabad a különböző korok egymást követő építészeti stílusait egyidejűleg bemutatni. A vár megtekintését követően ugyancsak *Feld István* elnök, valamint *Buzás Gergely*, a visegrádi vármúzeum régésze, titkár tájékoztatta a jelenlevőket az Egyesület munkájáról, céljairól, melyek között már a jövő

évi vándorgyűlés is szerepel. Este *Dr. Gaál Anilla*, Tolna megyei múzeumigazgató adott fogadást, amely a test táplálása mellett a szellemi éhség csökkentéséhez is nagymértékben hozzájárult, hasznos szakmai megbeszélésekre és vitákra adva lehetőséget.

A résztvevők a második napon tíz előadást hallgattak meg. Elsőként a már említett *Gaál Anilla* ismertette a Szekszárd melletti török Újpalánk feltárásának eredményeit, valamint annak történetét. Ezt követően *Koppány Tibor* a déldunántúli várak és várkastélyok középkor végi helyzetét vázolta. Rámutatott, hogy a váracon folyó építkezések és az azokban zajló kulturális élet a Jagelló-korak az eddigiektől eltérő értékelését teszik szükségessé. *Miklós Zsuzsa* a Tolna megyei várkutatás eredményeiről szólván – eddig 49 várat sikerült azonosítani – a komplex kutatási módszerek szükségességét hangsúlyozta. Számomra, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársának, különösen fontos volt a Hadtörténelmi Térképtár, mint a kutatás egyik alapvető bázisának említése (katonai felmérések, légifotók). *Bodó Balázs* régészhallgató a pécsvárad apátság XV. századi kolostorerődjének feltárási munkálatait mutatta be. Elmondta, hogy az erősség építésével kapcsolatban rendkívül sok a bizonytalanság, amelyek tisztázását a nem mindig szakszerűen végzett ásások is nehezítik. *Kovács Gyöngyi* a barcsi török palánkvár történetét idézte fel előadásában, majd vár képét igyekezett a feltárás eredményeiből megrajzolni. *Gere László* a Szigligeten folyó ásásokat ismertette. Kiemelte, hogy a Giulio Turco által 1572 körül készített alaprajzhoz képest eltérések mutatkoznak, továbbá, hogy a felső és az alsó vár építése közt a korábbi elképzelésekhez képest jóval rövidebb idő telt el. *Simon Zoltán* a füzéri vár történeteivel kezdte előadását, majd bemutatta a Perényi család, a vár tulajdonosának, építészeti tevékenységét is (Siklós, Patak). *Feld István* az északmagyarországi reneszánsz várkastélyokkal kapcsolatban először a „kastély” fogalmát igyekezett tisztázni, majd a kutatási problémákról szólván hangsúlyozta az együttesen végzett ását

és falkutatás, illetve a régész és a művészettörténész közös munkájának fontosságát. *Magyar Károly* és *Végh András* előadásaiiban Buda XVI. századi erődrendszerének keletkezési körülményeivel és lehetséges formájával foglalkoztak. *Magyar Károly* a Schedel-féle Világrónika, illetve a Schön-féle metszet ábrázolásait, míg *Végh András* a Szapolyai János által végeztetett erődítéteket vizsgálta. Utolsóként három előadás hangzott el egyazon témáról, a nyéki királyi vadászkastély rekonstrukciós kísérleteiről. *Feld István* régészeti, *Bartos György* ikonográfiai, *Szeher György* pedig művészettörténeti megközelítésben tárgyalta a témát. A hallgatóság kitűnő példáját láthatta-hallhatta egy adott téma komplex megközelítésének. Azt, hogy „láthatta”, nyomtatékosan hangsúlyozom, mivel ez utóbbit is, mint minden előadást, diavetítéssel illusztráltak a szerzők.

A hosszúra nyúlt, szigorúan tudományos konferencia után a résztvevők egy felfrissítő reneszánsz koncerten vehettek részt, majd *Takács Mária*, a Simontomyai Vármúzeum igazgatónöje adott – mondhatnók, hagyományos – fogadást, amely, az előzőhöz hasonlóan, minden szempontból gyümölcsözőnek bizonyult.

Az Egyesület a harmadik napon busztúrán vett részt, melynek során elsőként Ozorára látogattunk el. A még restaurálás alatt álló ozorai vár különösen jó lehetőséget nyújtott a feltárás-falkutatás-helyreállítás problémáitájaként vizsgálására, mivel a vár jelenleg teljesen átmeneti álla-

potban van. Ismét *Feld István* kalauzolt bennünket, s a vár körüljárása közben bemutatta a falkutatás nyomán előbukkant korábbi részleteket. Ezután megtekintettük az ásátások során előkerült régészeti leleteket is. A délután folyamán Tamási, Döbrököz és Dombóvár, sajnos, csak egy-egy falcsont formájában fennmaradt várait látogattuk meg. Kivétel közülük a Dombóvár-Békepark területén található Árpád-kori kis erődítmény, amely földsáncai meglepően ép állapotban maradtak fenn. A vándorgyűlés ezen erősség megtekintésével zárult.

A Castrum Bene Egyesület ötödik vándorgyűlése számomra, mint történésznek, nagyon hasznosnak bizonyult. Betekintést nyerhettem a rokon szakmák műhelyébe, tájékozódhattam sok új eredményről. Természetesen az ilyen típusú konferenciákon az újabb szakmai ismeretek megszerzése mellett legalább annyira fontos a személyes kapcsolatok kialakítása is. Ilyenkor derül ki, hogy a régésznek a földből kiásott ágyúcsődarab meghatározásához segítséget nyújthat a tüzérséggel foglalkozó történész, aki viszont az általa vizsgált várakról kaphat bővebb információt a várábrázolásokat és -alaprázokat szorosan gyűjtő régész-muzeológustól.

Végül még egy megjegyzés. Örömtelnek és példaértékűnek tartom azt a lelkesedést és kitaratást, amit a gyűlés tudós és egyetemista résztvevőinél egyaránt tapasztalhattam, akik a tudománybarátnak egyáltalán nem nevezhető környezetben is igyekeznek helytállni és munkájukat eredményesen végezni.

FELHÍVÁS

**A Magyar Hadtörténészek Nemzeti Bizottsága közli, hogy a
XXII. NEMZETKÖZI HADTÖRTÉNELMI KOLLOKVIUM**

1996. szeptember 3–9. között

Bécsben kerül megrendezésre.

Témája: Crécy-től Mohácsig: A későközépkori európai hadügy.

Az előzetes jelentkezési lapok a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum épületében (1014 Budapest, Kapisztrán tér 2–4.), a Hadtudományi Könyvtárban, Dr. Veszprémy László ügyvezető titkár úrnál vehetők át.

A jelentkezési lap közvetlenül is megküldhető a rendező Osztrák Hadtörténészek Nemzeti Bizottságának, előadási szándék esetén azonban szükséges az MHNBA ajánlása és fontossági besorolása, ezért ez esetben a jelentkezési lap a felvétel helyén adandó le.

TARTALOM

TANULMÁNYOK	
RÁKÓCZY ROZÁLIA	A Mária Terézia Rend nyomtatott forrásai - - - - - 3
IFJ. RABÁR FERENC	Az eszéki vár 1848 őszén - - - - - 45
KÖZLEMÉNYEK	
MARTIN KORNÉL- UGRON ISTVÁN	Fejezetek a Szent László hadosztály történetéből - - - - - 78
MŰHELY	
SUBA JÁNOS	A Császári és Királyi Hadügyminisztérium Országleíró Irodájának működése az első világháború előtt - - - - - 150
VISSZAEMLEKEZÉSEK	
BARTHA TIBOR	„Szia Madár!”. A Műegyetem építészmérnök hallgatóinak háborús odisszeiája, 1944–1945 - - - - - 160
SZEMLE	
MICHAEL MÜLLER-WILLE – REINHARD SCHNEIDER (HRSG.)	Ausgewählte Probleme der Landnahmen des Früh- und Hochmittelalters (<i>Veszprémi László</i>) - - - - - 212
VIRGINIA H. AKSAN	An Ottoman Statesman in War and Peace (<i>Veszprémi László</i>) - 213
ROLAND KALTENEGGER	Das deutsche Alpenkorps im Ersten Weltkrieg (<i>Balla Tibor</i>) - 215
DAVID FRASER	Rommel (<i>Nagy Domokos Imre</i>) - - - - - 216
REINHARDT LAUER-WERNER LEHFELDT (HRSG.)	Das jugoslawische Desaster (<i>Pollmann Ferenc</i>) - - - - - 217
DIETER FLECK (HRSG.)	Handbuch des humanitären Völkerrechts in bewaffneten Konflikten (<i>Bence László</i>) - - - - - 218
IRENE BUTT-MONIKA EICHLER (ED.)	Bibliography Militärwesen (<i>Veszprémi László</i>) - - - - - 220
KRÓNIKA	
DOMOKOS GYÖRGY	A Castrum Bene Egyesület 5. vándorgyűlése, Simontonya, 1995. június 2–4. - - - - - 221

CONTENTS

STUDIES

ROZÁLIA RÁKÓCZY	The printed sources of the Military Order of Maria Theresa	3
FERENC RABÁR JR.	Eszék castle in Autumn 1848	45

PUBLICATIONS

KORNÉL MARTIN- ISTVÁN UGRON	Chapters from the history of the „Szent László” Division	78
--------------------------------	--	----

WORKSHOP

JÁNOS SUBA	Functioning of the Institute for Country Description of the Imperial and Royal Ministry of War of the Austro-Hungarian Monarchy before the Great War	150
------------	--	-----

MEMOIRES

TIBOR BARTHA	„Hi, Bird!” („Szia, Madár!”) The war Odyssey of the students of architecture of the Budapest University of Technical Sciences, 1944–1945	160
--------------	--	-----

REVIEW

MICHAEL MÜLLER-WILLE – REINHARD SCHNEIDER (HRSG.)	Ausgewählte Probleme der Landnahmen des Früh- und Hochmittelalters (<i>László Veszprémi</i>)	212
VIRGINIA H. AKSAN	An Ottoman Statesman in War and Peace (<i>László Veszprémi</i>)	213
ROLAND KALTENEGER	Das deutsche Alpenkorps im Ersten Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>)	215
DAVID FRASER	Rommel (<i>Imre Nagy Domokos</i>)	216
REINHARDT LAUER-WERNER LEHFELDT (HRSG.)	Das jugoslawische Desaster (<i>Ferenc Pollmann</i>)	217
DIETER FLECK (HRSG.)	Handbuch des humanitären Völkerrechts in bewaffneten Konflikten (<i>László Bence</i>)	218
IRENE BUTT-MONIKA EICHLER (ED.)	Bibliography Militärwesen (<i>László Veszprémi</i>)	220

CHRONIC

GYÖRGY DOMOKOS	5th Itinerary Congress of the Castrum Bene Association. Simontornya, 2–4 June 1995	221
----------------	--	-----

TABLE DES MATIERES

ÉTUDES

ROZÁLIA RÁKÓCZY	Les sources imprimées de l'Ordre Marie Thérèse - - - - -	3
FERENC RABÁR JR.	Le château d'Eszék en automne de 1848 - - - - -	45

COMMUNICATIONS

KORNÉL MARTIN- ISTVÁN UGRON	Études sur l'histoire de la division „Szent László” - - - - -	78
--------------------------------	---	----

ATELIER

JÁNOS SUBA	La fonctionnement du Bureau de Description du Pays du Ministère de la Guerre Impérial et Royal avant la première guerre mondiale - - - - -	150
------------	--	-----

RESSOUVENIRS

TIBOR BARTHA	„Salut Oiseau!” („Szia Madár!”) L'odyssée de guerre des étudiants ingénieurs architectes de l'École Polytechnique, 1944-1945 - - - - -	160
--------------	--	-----

REVIEW

MICHAEL MÜLLER-WILLE - REINHARD SCHNEIDER (HRSG.)	Ausgewählte Probleme der Landnahmen des Früh- und Hochmittelalters (<i>László Veszprémi</i>) - - - - -	212
VIRGINIA H. AKSAN	An Ottoman Statesman in War and Peace (<i>László Veszprémi</i>) -	213
ROLAND KALTENEGGER	Das deutsche Alpenkorps im Ersten Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>) -	215
DAVID FRASER	Rommel (<i>Imre Nagy Domokos</i>) - - - - -	216
REINHARDT LAUER-WERNER LEHFELDT (HRSG.)	Das jugoslawische Desaster (<i>Ferenc Pollmann</i>) - - - - -	217
DIETER FLECK (HRSG.)	Handbuch des humanitären Völkerrechts in bewaffneten Konflikten (<i>László Bence</i>) - - - - -	218
IRENE BUTT-MONIKA EICHLER (ED.)	Bibliography Militärwesen (<i>Veszprémi László</i>) - - - - -	220

CHRONIC

GYÖRGY DOMOKOS	Le 5e congrès ambulante de l'Association Castrum Bene à Simontomya du 2 au 4 juin 1995 - - - - -	221
----------------	--	-----

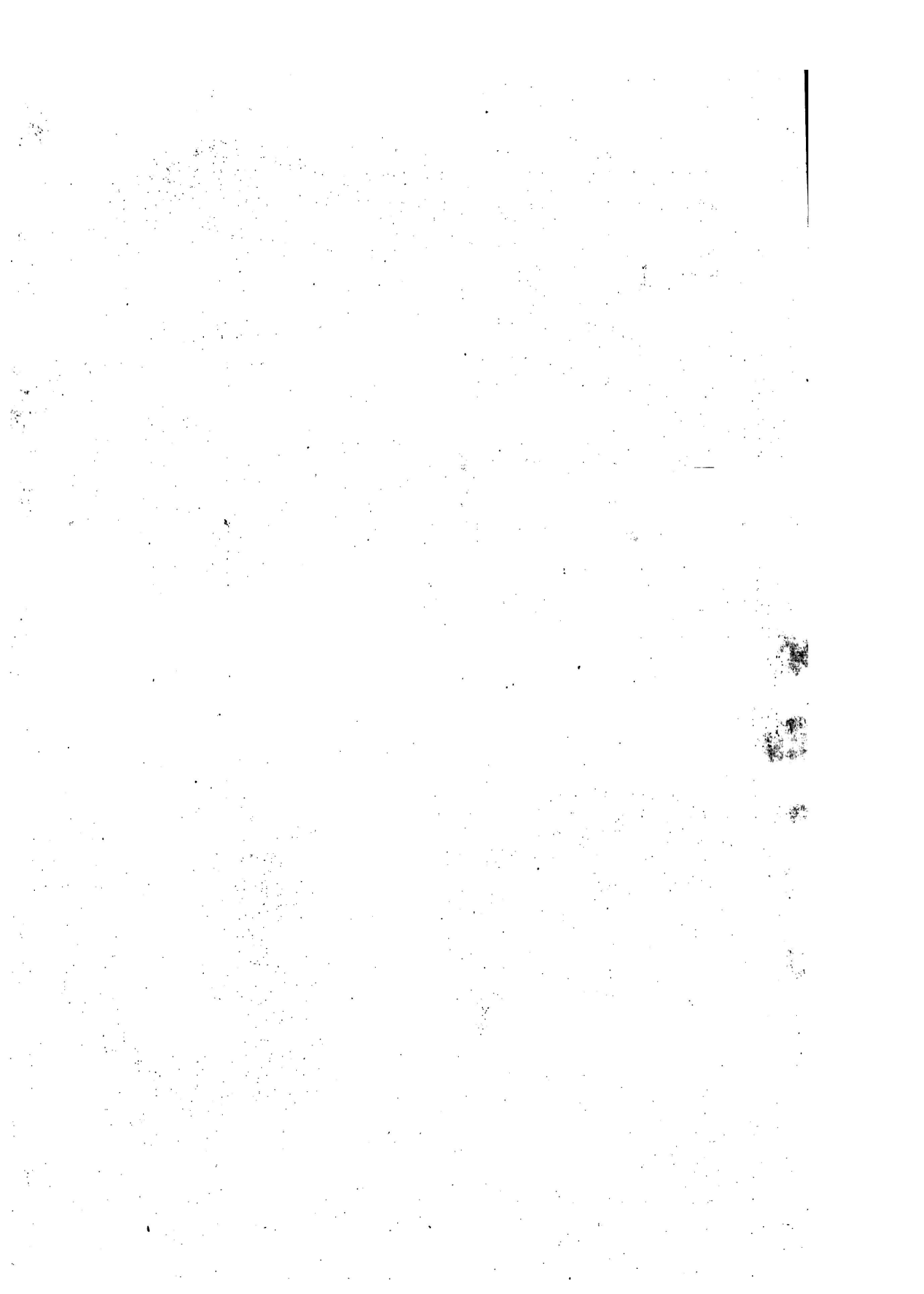
СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ	
РОЗАЛИЯ РАКОЦИ ФЕРЕНЦ РАБАР Мл.	Орден Марии Терезии и его печатные источники - - - - - 3 Эсекская крепость осенью 1848 года - - - - - 45
ПУБЛИКАЦИИ	
КОРНЕЛЬ МАРТИН- ИШТВАН УГРОН	Главы из истории дивизии „Сент Ласло” - - - - - 78
МАСТЕРСКАЯ	
ЯНОШ ШУБА	Деятельность Государственной Писарской Канторы Кайзеровского и Королевского Миниртерсва Военных Дел перед первой мировой войной - - - - - 150
ВОСПОМИНАНИЯ	
ТИБОР БАРТА	„Сиа Мадар” („Привет Птица”). Военная одиссея слушателей инженерно-строительного факультета Будапештско Поли- технического Университета 1944–1945 гг. - - - - - 160
ОБЗОР	
МИХАЭЛЬ МЮЛЛЕР-ВИЛЛЕ- РЕЙНАРД ШНЕЙДЕР (ХРСГ) ВИРЖИНИЯ Х. АКСАН	Ausgewählte Probleme der Landnahmen des Früh- und Hochmittelalters (<i>Ласло Веспреми</i>) - - - - - 212 An Ottoman Statesman in War and Peace (<i>Ласло Веспре- ми</i>) - - - - - 213
РОЛАНД КАЛТЕНЕГГЕР	Das deutsche Alpenkorps im Ersten Weltkrieg (<i>Тибор Балла</i>) - - - - - 215
ДАВИД ФРАЗЕР	Роммель (<i>Имре Нагь Домокош</i>) - - - - - 216
РЕЙНХАРДТ ЛАУЭР-ВЕРНЕР ЛЕХФЕЛЬДТ (ХРСГ)	Das jugoslawische Desaster (<i>Ференц Польманн</i>) - - - - 217
ДИЕТЕР ФЛЕК (ХРСГ)	Handbuch des humanitären Völkerrechts in bewaffneten Kon- flikten (<i>Ласло Бенце</i>) - - - - - 218
ИРЕНЕ БИТТ- МОНИКА ЭЙХЛЕР (ЭД.)	Bibliography Militärwesen (<i>Ласло Веспреми</i>) - - - - - 220
ХРОНИКА	
ДЬЁРДЬ ДОМОКОШ	5-е передвижное собрание Общества „Каструм Бене”, Шимонторнья, 2-4 июня 1995 года - - - - - 221

INHALT

	STUDIEN	
ROZÁLIA RÁKÓCZY FERENC RABÁR JR.	Die gedruckten Quellen des Maria-Theresien- Ordens - - - - - Die Esseger (Eszék) Burg im Herbst 1848 - - - - -	3 45
	MITTEILUNGEN	
KORNÉL MARTIN- ISTVÁN UGRON	Kapitel aus der Geschichte der „Szent László“ Divison - - - - -	78
	WERKSTATT	
JÁNOS SUBA	Die Tätigkeit des Landesbeschreibungs-Bureaus des k. u. k. Kriegsministeriums vor dem Ersten Weltkrieg - - - - -	150
	ERINNERUNGEN	
TIBOR BARTHA	„Tschuß Vogel!“ („Szia Madár!“) Die Wechselfälle im Leben der Architekturstudenten der Technischen Universität zu Budapest, 1944–1945 - - - - -	160
	RUNDSCHAU	
MICHAEL MÜLLER-WILLE – REINHARD SCHNEIDER (HRSG.)	Ausgewählte Probleme der Landnahmen des Früh- und Hochmittelalters (<i>László Veszprémi</i>) - - - - -	212
VIRGINIA H. AKSAN	An Ottoman Statesman in War and Peace (<i>László Veszprémi</i>) -	213
ROLAND KALTENEGGER	Das deutsche Alpenkorps im Ersten Weltkrieg (<i>Tibor Balla</i>) -	215
DAVID FRASER	Rommel (<i>Imre Nagy Domokos</i>) - - - - -	216
REINHARDT LAUER-WERNER LEHFELDT (HRSG.)	Das jugoslawische Desaster (<i>Ferenc Pollmann</i>) - - - - -	217
DIETER FLECK (HRSG.)	Handbuch des humanitären Völkerrechts in bewaffneten Konflikten (<i>László Bence</i>) - - - - -	218
IRENE BUTT-MONIKA EICHLER (ED.)	Bibliography Militärwesen (<i>László Veszprémi</i>) - - - - -	220
	CHRONIK	
GYÖRGY DOMOKOS	Die fünfte Wandertagung der Gesellschaft Castrum Bene. Simontornya, 2–4. Juni 1995 - - - - -	221

ALAPÍTVÁNY A MAGYAR HADI TÖRTÉNETÍRÁS TÁMOGATÁSÁRA

Osztovics Levente műfordító, irodalomtörténész, az Európa Könyvkiadó igazgatója, dr. Rázsó Gyula hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum nyugalmazott főigazgatója és dr. Szakály Sándor hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársa alapítványt hoztak létre a magyar hadi történetírás támogatására.

Az alapítvány elsődleges célja, hogy támogassa a magyar hadtörténeti, politika- és társadalomtörténeti kutatásokat, a kutatások eredményeinek közzétételét, különös tekintettel az 1867-től napjainkig tartó történeti korszak eseményeinek feltárására. Segíteni kívánja a magyar hadtörténészek bekapcsolódását a nemzetközi kutatómunkába, a nemzetközi tudományos életbe, elősegítve a fiatalabb hadtörténész nemzedék külföldi kutatási és publikációs gondjainak megoldását. Ennek érdekében támogatást kíván nyújtani

1. tudományos eredményeket közreadó kiadványok belföldi megjelentetéséhez,
2. belföldi konferenciákon való részvételhez,
3. magyarországi kutatómunkához,
4. külföldi kutatómunkához,
5. nemzetközi konferenciákon való részvételhez,
6. külföldi publikációs lehetőségek feltételeinek megteremtéséhez.

A fentiekén kívül az alapítvány évente egy-egy arra érdemes hadtörténészt munkásságáért jutalomban részesít.

Az alapítvány kezelője, döntéseinek meghozója az elnökből, a titkárból és kilenc tagból álló kuratórium. A kuratórium elnöke Perjés Géza hadtörténész, titkára dr. Veszprémy László, a Hadtudományi Könyvtár igazgatója. A kuratórium tagjai: Antal László műfordító, az Európa Könyvkiadó nyugalmazott irodalmi vezetője, dr. Dombrády Lóránd hadtörténész, a Hadtörténeti Intézet nyugalmazott igazgatója, Fodor Lajos vezérőrnagy, dr. Kószó Péter orvos, Méhes Gábor banktisztviselő, dr. Romsics Ignác történész, egyetemi docens, dr. Sáringer László főkonzul, dr. Szakály Ferenc történész, az MTA Történettudományi Intézet osztályvezetője, dr. Vargyai Gyula történész, egyetemi tanár, a Hadtörténeti Intézet igazgatója.

Az alapítvány javára a következő bankszámlákra juttathatók adományok: Általános Értékforgalmi és Hitelbank Rt. 7. sz. Fiók, 1051 Budapest V., Harmincad u. 3. Devizában: 256 685, forintban: 204-88880. Támogatások az adományozók által meghatározott célra is adhatók.

Az alapítványról részletes felvilágosítással szolgál: dr. Veszprémy László, az alapítvány titkára. Címe: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, H-1250 Budapest, Pf. 7. Telefon: (00-36-1) 15-69-522, (00-36-1) 15-69-970.

Ára: 100,- Ft

Szerzőink figyelmét felhívjuk az alábbiakra:

1. A szerkesztőség csak olyan kéziratokat fogad el, amelyek megfelelnek az „első közlés” kívánalmainak.
2. A kéziratot három példányban kérjük a szerkesztőséghez eljuttatni, mellékelve – új szerző esetében – külön lapon a szerző nevét, lakcímét, esetleg telefonszámát, munkahelyét, beosztását és tudományos fokozatát.
3. Végleges szövegű kéziratokat kérünk, mert a korrektúrában változtatásokra (kiegészítésekre) már nincsen lehetőség.
4. A szerkesztőség optimális terjedelműnek az 1,5-2,5 íves kéziratot tekinti – a jegyzetapparátussal együtt. 3 ívet meghaladó tanulmányt technikai okok miatt nehezen tudunk közölni. (Egy ív: 32 géppel írt oldal, oldalanként 25 sorral, soronként 50 leütéssel.)
5. A kéziratok jobb kezelhetősége érdekében kérjük, hogy a másolatokat is az első példánnyal azonos – nem másoló – papírra gépeljék, normál, nem gyöngybetűs írógéppel. Az esetleges javításokat a második és harmadik példányra is kérjük rávezetni.
6. A kiemeléseket a szerző egyszer húzza alá, a kézirat lapjait folyamatosan és arab számokkal számozza, a jegyzeteket a kézirat végére helyezze, külön lapszámozással.
7. Az idegen nyelvű forrásokból az idézeteket általában magyarra fordítva kérjük, s csak olyan kivételes esetekben az eredeti nyelven is, amikor értelmezésük problematikus lehet.
8. A jegyzetapparátusban a jegyzetszámozás folyamatosan és arab számokkal történjék. A hivatkozott mű szerzőjének nevét egyszerű aláhúzással emelje ki a kézirat szerzője és pontosan tüntesse fel a levéltári, kéziratári és bibliográfiai adatokat.
9. Folyóiratunk az évszázadokat római számokkal jelöli. (Az idézetek, tanulmány- és könyvcímek kivételével.)
10. Recenziók esetében a cím mellett szükségesek a pontos bibliográfiai adatok és idegen nyelvű kiadványok esetén a cím magyar fordítása is. A recenziók terjedelme az öt kéziratoldalt lehetőleg ne haladja meg.
11. Nyomdatechnikai és terjedelmi okokból csak minimális illusztrációs anyagot fogadunk el. A szerző a számozott és címmel ellátott ábrákat, táblázatokat csatolja a kéziratához, feltüntetve minden ábra és táblázat hátlapján a nevét és a kézirat címét, a kéziratban pedig a táblázatok és az ábrák helyét.